

Det moralistiska felslutet

I den postmoderna malströmmen av lögn, tystnader och vinklingar växer behovet av en universitetsinstitution, myndighet eller kanske muskelstark tankesmedja med *sanningsfundamentalism* som huvuduppgift. Postmodernismens relativism har åstadkommit förödande och möjligen irreparabla skador, inte bara på våra högskolor utan också inom politiken, myndighetsutövningen och journalistiken. Jag drömmer om inledande obligatoriska kurser på högskolorna och fantiserar om ett klartänkt alternativ till värdegrundsseminarier, gränslöst idiotisk normkritik och kuriösa hbtq-certifieringar av svenska myndigheter.

I dagens DN läser jag att Sveriges försvarsmakt har en ny handbok som ska använda ett jämställdhetsperspektiv i militära operationer. Det svenska försvaret ska tydligen strida för genustänk istället för mot en fiende.

<http://www.dn.se/nyheter/sverige/konsrollskunskap-ska-starka-forsvaret/>

I ett av handbokens övningsscenarier ska en bataljonschef planera ett anfall mot fienden som intagit en strategiskt viktig hamn.

”Gör en stridsplan och redogör för hur du har integrerat genderperspektivet och vilken hänsyn du har tagit till mäns/kvinnors/pojkar/flickors situation i planeringen”, står det i handboken,

– Tänker du inte på jämställdhet och gender, till exempel vid en internationell operation, så kan åtgärder som ter sig bra slå helt fel ur ett jämställdhetsperspektiv, säger Jan Thörnqvist.

Så läser jag en bok av den engelske evolutionspsykologen Satoshi Kanazawa, med titeln *The intelligence paradox*. Kanazawa är känd för att förutsättningslöst söka svar på olämpliga frågor. Han är med andra ord politiskt synnerligen inkorrekt. Exempelvis prövade han för några år sedan i tidskriften *Psychology Today* en hypotes om varför svarta kvinnor är mindre attraktiva än andra kvinnor. Lögner är numera vardagsmat inom forskningen men skrivs det något som kan något tolkas som rasism, då djävlar! Texten sände chockvågor över bloggofären och tidskriften tvingades till en canossavandring.

Kanazawa betecknar sig själv som vetenskaplig fundamentalist. Han ser människan utifrån, som ett bland många djur. Lika lite som han respekterar eventuella tabun bland pungråttor, så respekterar han de tabun som gäller bland människor. För Kanazawa finns det inga förbjudna frågor, om han anser att de är relevanta inom evolutionspsykologin. Som forskare är han endast solidarisk med sanningssökandet. En av hans formuleringar som jag gillar är "Om människor blir förolämpade av sanningen, så är det forskarens jobb att förolämpa dem".

Nå, sanningsfundamentalism. Även om det här handlar om forskning, så gäller sanningskravet också för makthavare. Utan fotfäste i en sann beskrivning av verkligheten virrar alla bort sig. Kanazawa konstaterar att det finns två fällor som forskare bör lära sig att inte gå i. Den ena kallar han för *det naturalistiska felslutet* och den andra för *det moralistiska felslutet*.

Den som till exempel säger att människor bör behandlas olika därför att de är genetiskt olika, det vill säga försedda med olika medfödda förmågor och begåvningar, har tagit steget från att konstatera hur någonting *är* till att säga hur någonting *bör* vara. Det är ett naturalistiskt felslut och inte forskarens uppgift. Forskarens uppgift är att tala om hur det förhåller sig, hur någonting är, men inte mer. Risken för naturalistiska felslut har uppmärksammats av flera stora filosofer, exempelvis David Hume och Edward Moore.

Det moralistiska felslutet (the moralistic fallacy) är ett uttryck som myntats av den framstående mikrobiologen Bernard Davis och motsatsen till det naturalistiska felslutet. Istället för att ta språnget från *är* till *bör*, så går felslutet från *bör* till *är*. Ett exempel: Eftersom alla människor är lika mycket värda, finns det inga genetiska skillnader mellan människor från helt olika platser i världen.

Dessa båda felslut sorterar sig politiskt på så sätt, att de som tänker konservativt riskerar att göra sig skyldiga till det naturalistiska felslutet medan vänstertänkare ofta kliver i den moralistiska fällan. Exempelvis kan en konservativ politiker säga så här: "Naturen har skapat män för att konkurrera med varandra medan kvinnor är genetiskt instruerade till omsorg. Kvinnorna bör därför stanna i hemmet och låta männen ta hand om affärerna och politiken." Den första meningen säger hur det är och är korrekt. Mening nummer två är normativ och tillhör inte forskarens uppgift. Det är en åsikt, inte en sanning. En vänsterpolitiker kan istället

säga att "män och kvinnor är biologiskt identiska. Varje studie som påstår något annat är felaktig." Här blir det galet hela vägen. Ett felaktigt antagande kan inte leda till en korrekt slutsats. Eftersom akademiker, särskilt samhällsforskare och beteendevetare, med en förkrossande övervikt befinner sig politiskt till vänster, så är det moralistiska felslutet det större problemet.

Egentligen är det rätt enkelt att undvika båda misstagen, genom att aldrig yttra sig om något annat än det som *är*, alltså undvika att tala om hur tillvaron *bör* vara beskaffad. För en sanningsfundamentalist är det inte så att sanningen är en av flera viktiga målsättningar utan sanningen är det enda som gäller.

Sanningsfundamentalismen sätter upp två nödvändiga krav. Det första är att bevisningen alltid måste vara logiskt uppbyggd, steg för steg, från vad som är ett oomtvistat antagande. Det andra är att slutsatsen inte grundas i diverse allmänna påståenden utan i en solid empiri. Fundamentalismen gäller således inte slutsatsen utan de metoder med vilka kunskaperna produceras. Att sanningar kan kullkastas av bättre forskning och bättre analyser är självklart för en sanningsfundamentalist. Det betyder att sanningar är *ad hoc*. De gäller fram till dess att en bättre sanning har producerats, med samma kvalitetskrav. Det betyder däremot inte att sanningar är relativa, att det finns många sanningar. Det är åtskilligt fler än forskarna som bör lära sig detta.

Nu ska jag gå vidare till det överlägset största och mest skadliga moralistiska felslutet i vår tid, en drivbänk för samhällslögner, nämligen dogmen att alla människor är lika mycket värda. Jag har skrivit om den på olika sätt i tidigare bloggar och tänker inte upprepa mig här, utan endast demonstrera vilken formidabelt skadlig lögn det är.

Går vi tillbaka ett steg i den moralistiska "logiken" så är utgångspunkten att alla människor *bör* vara lika mycket värda. Det låter attraktivt, så länge denna längtan efter rättvisa inte provas, genom att sättas in i en kontext. Men det är ganska enkelt att se att attraktiviteten inte håller. Ta någon av världshistoriens gräsligaste figurer och sätta honom eller henne i relation till någon som är god på riktigt, eller helt enkelt bara älskad. Bör Hitler och min snälla dotter behandlas som om de är lika mycket värda? Naturligtvis inte.

Roddar man runt med dogmen på det här sättet, kommer man fram till att lika värde är ingenting som gäller för relationer mellan människor av kött och blod. Det är inte alls så att alla människor är lika mycket värda, det kommer aldrig att bli så och det är heller inte önskvärt att det blir så. Det är bara i ett sammanhang dogmen har en begränsad attraktivitet och det är för en demokratisk stats relation till sina medborgare. När nya politiska ledare ska väljas, är varje medborgares röst lika mycket värd. Men i övrigt, nej. Vissa kompetenser är med statens ögon mer attraktiva än andra. En läkares kompetens är mer attraktiv än en bankrånares. Alltså är en läkare mer värd än en bankrånare, också i statens ögon. Att de skulle vara lika mycket värda, det är det nog bara bankrånaren som önskar.

Det bör också tilläggas att likhet inför lagen är en attraktiv norm, även om den också där är ouppnåelig. En ung vacker flicka, snyggt klädd och med en bra försvarsadvokat behandlas i domstol annorlunda, än en sliten, långhårig och hårdtatuerad narkoman i t-tröja och trasiga jeans. Är det någonstans man bedömd och rankad, så är det just i en domstol.

Här släpper jag kritiken av dogmen och går över till dess konsekvenser. Om alla människor är lika mycket värda så kan inte syriska flyktingar, utfattiga somalier och muslimer som gjort sina egna länder obeboeliga vara mindre värda än svenska skolbarn och bönder, eller hur? Alla är ju lika mycket värda, det är utgångspunkten. Nästa fråga blir då vad den moraliska stormakten Sverige kan göra för att världen ska närma sig dogmens påbud? Svaret är att exempelvis syrierna eller somalierna är i behov av en insats, mycket mer än svenska skolbarn och bönder, som i jämförelse har det ganska bra. Dogmen anvisar således var hjälpen ska sättas in, vilka prioriteringar som bör göras, av en svensk överhet som respekterar dogmen. Den som sätter de svenska skolbarnen och bönderna i första rummet, går ju emot dogmen.

Hur ska vi då hjälpa dessa människor som är på flykt eller inte har det bra i sina hemländer? Vi kan naturligtvis skicka pengar och hjälpa dem på plats, men då blir det säkert si och så med det lika värdet. Det är bättre att låta dem komma till Sverige. Då har vi mycket större möjlighet att erbjuda dem jämlikhet. Och när de väl är i Sverige, vem behöver en bostad bäst? En ung människa som har eget rum i föräldrahemmet eller en asylinvandrare som inte har någon bostad alls. Svaret är att asylinvandrarens behov måste prioriteras, annars blir det ju orättvist.

Med dogmen om allas lika värde som utgångspunkt, blir det viktigt att alla krafter i samhället verkar för rättvisa, jämlikhet och jämställdhet. Det betyder att orättvisan måste identifieras. Var finns det orättvisa? Vilka är förtryckarna och vilka är offren? Svaret är att det vita västerländska samhället är boven i dramat, en superförtryckarhögkultur som överglänser och hittills också övervunnit och besekrat alla sina konkurrenter om makten. Vi västerlänningar har kolonialismen att skämmas för. Vi måste också skämmas för folkmordet på judar under andra världskriget, för den rashygien som drabbade samerna och rent allmänt för de fördomar som många har om romer. Eller vad sägs om förtrycket av muslimer, islamofobin? Och bögar, vi får absolut inte glömma de stackars bögar. Kvinnorna? Ja, kvinnorna för fan!

Vi får en offerhierarki. Vem är mest och vem är minst offer? Och vem är inte offer alls? Vi får också en förtryckarhierarki och högst upp, som tuppen på en dyngstack, befinner sig den vite mannen. Den som ger förtrycket ett ansikte.

Människors lika värde blir inte bara en ytterst verksam dogm för att skipa rättvisa, utan också fundamentet för olika organisationer och myndigheter. Så skapas en härva av lögner, som har det gemensamt att de ger makten legitimitet. Antirasismen blir nödvändig, därför

att det gäller att skapa lika värde. Feminismen blir också nödvändig och går det inte tillräckligt fort med jämställdheten, så måste samhället tillgripa kvotering.

Politikerna lämnar verkligheten och bosätter sig i en fantasi. Det är moralismen som gäller, inte verkligheten. Vi får veta hur det borde vara, inte hur det är. Vad sägs om följande smakprov som Svenska Dagbladets ledarskribent Per Gudmundsson frilägger i Stefan Löfvens regeringsförklaring den 13 september:

<http://www.svd.se/det-ar-bara-besvarjelser>

- Äldrebostadsbristen ska byggas bort.
- Långtidsarbetslösheten ska knäckas.
- EU-samarbetet ska bättre svara upp mot medborgarnas förväntningar.
- Överutnyttjande och felaktigt utnyttjande av våra välfärdssystem och socialförsäkringar ska förhindras.
- Det ska vara tryggt i Sverige.
- Unga tjejer ska inte behöva tveka inför att besöka festivaler eller konserter.
- Var du bor eller vilken skola du går i ska inte avgöra din framtid.
- Ingen ska behöva utsättas för hat eller hot på grund av sin tro, sitt kön, sin hudfärg, sin kärlek, sin identitet eller sin funktionsnedsättning.
- Ingen ska behöva tigga i Sverige.
- Alla skolor ska vara bra skolor.
- Terrorismen ska övervinnas.

Som Per Gudmundsson påpekar är detta ingenting som kommer att inträffa. Det är bara besvärjelser, helt utan verklighetsförankring. Lögn är ett annat namn på löften som man vet att man inte kommer att hålla. I sin regeringsförklaring ljuger vår statsminister för svenska folket. Inte en utan många gånger. Det är ingen förolämpning utan ett konstaterande. Vi kan också konstatera att inte många bryr sig.

Karl-Olov Arnstberg

<https://morklaggning.wordpress.com/2016/09/14/det-moralistiska-felslutet/>

Alla texter är © på denna blogg. Det är tillåtet att sprida texterna under förutsättning att ni alltid länkar till källan här på bloggen.